

”Kokemuksia, kontakteja ja kannustavia haasteita”

Raportti kyselystä uusille opiskelijoille 2013

Nyyti ry

Sisältö

Johdanto	1
1 Tulokset.....	2
1.1 Vastaajien taustatietoja	2
1.2 Uusi asuinpaikka ja elämänmuutos – innostusta ja stressiä	2
1.2.1 Tutustuminen vie aikaa ja energiaa.....	4
1.2.2 Opiskelija tarvitsee tukea ja selkeää informaatiota	5
1.3 Uusi opiskelupaikka – alkuun pääsy vaatii ohjausta	6
1.3.1 Vastaanotto varsin myönteistä.....	6
1.3.2 Perehdytys opintoihin paikoin puutteellista	7
1.3.3 Uudet opiskelutavat yllättävät	8
1.3.4 Enemmän ohjausta opintojen suunnitteluun.....	9
1.3.5 Aikuisopiskelijatkin kaipaavat opastusta	10
1.4 Tuutor-toiminta ja opiskelijajärjestöt yhdistävät ja erottavat	12
1.4.1 Tuutor-toiminta on merkityksellistä ja tärkeää	12
1.4.2 Puutteet tuutor-toiminnassa vaativat huomiota	15
1.4.3 Opiskelijajärjestöt herättävät mielenkiintoa	16
1.5 Alkoholin rooli on keskeinen opiskelijaelämässä.....	19
1.5.1 Opiskelijat peräänkuuluttavat alkoholittomia tapahtumia	20
1.5.2 Alkoholi estää osaa opiskelijoista tutustumasta	23
1.5.3 Alkoholin käytön suhde opiskeluun ihmetyttää	24
1.6 Mistä tietoa Nyytin toiminnasta ja palveluista?	26
2 Yhteenveto	28
Lähteet.....	30

Johdanto

Nyyti edistää ja tukee opiskelijoiden hyvinvointia, terveyttä ja elämänhallintaa sekä vaikuttaa niihin liittyviin asioihin. Toimintaa ja palveluja kehitetään tutkimuksen, Nyytin arvojen ja oppivan organisaation toimintafilosofian mukaisesti. Nyytin palveluja ovat verkkosivut, Nettiryhmät, Elämäntaitokurssi ja Hengailuillat.

Nyyti toteutti ensimmäisen uusille tiede- ja taidekorkeakouluopiskelijoille suunnatun kyselyn syksyllä 2011. Seuraavana syksynä kysely osoitettiin kaikille korkeasteen opiskelijoille. Syksyllä 2013 kysely kohdistettiin jälleen sekä yliopisto- että ammattikorkeakouluopiskelijoille. Jatkossa kysely on tarkoitus toteuttaa vuosittain.

Kysely toteutettiin Nyytin verkkosivuilla, ja siihen sai vastata 26.8.–7.10.2013 joko suomeksi tai ruotsiksi. Kysely kartoitti asioita, jotka liittyvät mahdolliseen asuinpaikkakunnan muutokseen ja opiskelupaikkaan sekä tuutor- ja opiskelijajärjestöjen toimintaan. Lisäksi kysely selvitti alkoholinkäyttöä opiskelijaelämässä sekä uusien opiskelijoiden tietämystä Nyytin toiminnasta ja palveluista.

Kyselyn lopussa oli avointa vastaustilaa, johon vastaajilla oli mahdollisuus kirjoittaa ajatuksia ja tunnelmia opiskelun alkuvaiheista ammatti-, tiede- ja taidekorkeakouluissa. Noin kolmannes vastaajista käytti tätä mahdollisuutta hyväksi.

Kyselyssä tiedusteltiin myös vastaajien taustatietoja, joita olivat sukupuoli, ikä, opiskelupaikkakunta ja korkeakoulun tyyppi.

1 Tulokset

1.1 Vastaajien taustatietoja

Kyselyyn vastasi yhteensä 2 528 opiskelijaa, joista 140 ruotsin kielellä. Vastaajista 74 % on naisia ja 26 % miehiä. 2422 vastaajaa antoi selkeän tiedon iästään, ja tämän määrän perusteella keski-ikä on 23 vuotta. Nuorin vastaajista on 13-vuotias ja vanhin 62-vuotias. Rungas 20 % vastaajista opiskelee pääkaupunkiseudulla ja loput muualla Suomessa.

Kyselyyn vastanneista 67 % opiskelee tiede- ja taidekorkeakoulussa, 31 % ammatikorkeakoulussa ja 2 % muussa oppilaitoksessa.

1.2 Uusi asuinpaikka ja elämänmuutos – innostusta ja stressiä

Opintojen aloittaminen tarkoittaa monelle opiskelijalle irtaantumista lapsuudenkodista, itsenäisen elämän alkua ja uusien ihmissuhteiden luomista. Yli puolet kyselyyn vastanneista, 58 %, oli muuttanut opintojensa takia uudelle paikkakunnalle. Opiskelijoilta kysyttiin, miltä asuinpaikkakunnan muutos on tuntunut. Tässä kysymyksessä oli mahdollisuus valita useampi vaihtoehto.

74 %:n mukaan **muutos on tuntunut mukavalta**. Samanaikaisesti enemmistö, 67 %, kuvasi muutosta myös jännittäväksi. Vajaa puolet eli 43 % vastaajista piti muutosta pitkään odotettuna. Rungas kolmannes eli 35 % kuvasi, että muutos on tuntunut stressaavalta. Ahdistavana asuinpaikan muutosta piti 18 % vastaajista ja pelottavana 16 %. (Taulukko 1)

Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20 %	40 %	60 %	80 %	100 %
Mukavalta	1076	74,05 %					
Jännittävältä	974	67,03 %					
Pitkään odotetulta	630	43,36 %					
Stressaavalta	503	34,62 %					
Helpottavalta	315	21,68 %					
Ahdistavalta	266	18,31 %					
Pelottavalta	228	15,69 %					
Jokin muu, mikä	81	5,57 %					

Taulukko 1. Miltä asuinpaikan muutos on sinusta tuntunut? Voit halutessasi valita useamman vaihtoehdon.

Tulosten perusteella voidaan olettaa, että muutto uudelle paikkakunnalle aiheuttaa muutoksen mukavuudesta huolimatta **stressiä**. Oletettavasti yksi syy tähän on merkittävien ihmissuhteiden katkeaminen.

Asuinpaikan muutoksen stressaavuus oli havaittavissa myös niissä vastauksissa, jotka oli sijoitettu kohtaan *Jokin muu, mikä* 6 % (Taulukko 1).

Muutosta kuvattiin muun muassa

- haikeaksi
- yksinäiseksi
- surulliseksi
- sekavaksi
- työlääksi.

Asuinpaikan muutokseen liittyi myös **ristiriitaisia tunnelmia**, joita kuvattiin seuraavasti:

- ”Ei paljon miltään, en tiedä mitä odottaa, pää täynnä ajatuksia ja silti ihan tyhjää.”
- ”Odotin innolla mutta ahdisti samaan aikaan.”
- ”Muuten ahdistavalta, mutta Tampere on kiva kaupunki, joten ei katastrofaaliselta.”

Lisäksi muutoksen tunnelmia kuvattiin muun muassa ”tarpeellisiksi” ja ”totuttua vaativiksi”.

Toisaalta asuinpaikan muutokseen liittyi myös **myönteisiä ja neutraaleja tunnelmia**. Myönteisiä tunnelmia kuvattiin *Jokin muu, mikä* -vastauksissa siten, että muutos tuntuu

- innostavalta
- ihanalta
- ainutlaatuiselta
- piristävältä
- vapauttavalta
- mielenkiintoiselta
- uskomattoman hienolta.

Asuinpaikan neutraaleja tunnelmia kuvailtiin toteamalla, että muutos tuntui ”rutiinilta”, ”normaalilta”, ”ei kovinkaan erikoiselta” ja ”ei miltään erityisesti”.

1.2.1 Tutustuminen vie aikaa ja energiaa

Opiskelijoiden avoimet vastaukset tukivat monivalinta-kohdan tuloksia: Oman elämän ja opintojen aloittamiseen liittyy stressiä, yksinäisyyttä, ihmissuhteiden luomisen raskautta ja koti-ikävää.

Tunnen painetta tutustua ihmisiin ja hankkia uusia tuttavuuksia (verkostoitua), koska kaikkialla sanotaan, että pelkkä opiskelu ei riitä. Minulla on jo ennestään hyviä ystäviä, enkä oikeastaan kaipaisi uusia. Lisäksi opiskelijatoverini eivät vaikuta mielenkiintoisilta ihmisiltä, sillä heillä on aivan toisenlaiset kiinnostuksenkohteet kuin minulla.

Ryhmään tutustuttamista voisi olla enemmän. Itselle on tullut yksinäinen olo enkä ole löytänyt uusia kavereita lainkaan. Toki olen ujo uusien ihmisten seurassa.

Stressaavaa ja hirveää. Muutto 600 km päähän kotoa ja yhtä äkkiä pitäisi pystyä luomaan kavereisuhteita, lukemaan tenttiin, tekemään kotia, sopeutua uudelle paikkakunnalle, tutustumaan yliopistoon ja sen toimintaan... Ei vaan toimi, liian paljon liian lyhyessä ajassa. – –

Monet kuitenkin korostavat myönteisiä puolia ja iloitsevat elämänmuutoksesta sen rankkuudesta huolimatta.

Hyvin menee, tämä on mahtavaa!

Hauskaa mutta hyvin uuvuttavaa.

Todella ihmeellinen, hieno ja odotettu, mutta toisaalta aluksi rankkakin elämänvaihe.

Opiskelujen alkaminen on ollut ihanaa ja hartaasti odotettua.

Elän elämäni onnellisinta aikaa... Tähän kouluun pääseminen oli unelmieni täyttymys ja olen todella onnellinen. Koulussa on kiva ja hyvä olla.

1.2.2 Opiskelija tarvitsee tukea ja selkeää informaatiota

Oman elämän ja opintojen aloittaminen on kaikkienensa monelle opiskelijalle iso elämänmuutos. Opiskelijat toivoivatkin, että **muutos otettaisiin paremmin huomioon** opintojen alussa.

Uudella paikkakunnalla uusien kavereiden löytäminen on ollut vaikeampaa kuin luulin. Opiskelun ulkopuolisia tapahtumia ei ole paljon ollut tai niistä on infottu huonosti. Yliopiston rytmiiin tottuminen vie aikaa kun kaikesta pitäisi huolehtia itse eikä kukaan enää määrää minne on mentävä milloinkin.

Koulun johdon suunnalta informaation saaminen on ollut sekavaa ja välillä jopa luokattoman huonoa. Ihan kuin ei olisi mitään suunnitelmaa.

Vaikeaa, sekavaa, jotkut opettajat tuntuu olettavan, että osataan kaikki käytännöt ja muut heti. On ollut kuitenkin ihan mukavaa ja kohta ehkä pääsee mukaan tähän opiskelurytmiin.

Det var en massa information under få dagar vilket blev lite för mycket just då eftersom man dessutom hade flyttat till en ny studieort, ensam, och skulle börja leva ett vuxenliv.

1.3 Uusi opiskelupaikka – alkuun pääsy vaatii ohjausta

1.3.1 Vastaanotto varsin myönteistä

Valtaosa eli 89 % kyselyyn vastanneista opiskelijoista koki, että opiskelupaikka on ottanut heidät vastaan erinomaisesti tai hyvin. Vajaan prosentin mielestä vastaanotto oli ollut huonoa tai erittäin huonoa. (Taulukko 2)

Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20 %	40 %	60 %	80 %	100 %
Erinomaisesti	932	37,19 %					
Hyvin	1308	52,19 %					
Kohtalaisesti	245	9,78 %					
Huonosti	15	0,60 %					
Erittäin huonosti	6	0,24 %					
Yhteensä	2506	100 %					

Taulukko 2. Miten opiskelupaikkasi otti sinut vastaan?

Monivalintaosuuden lisäksi avoimissa vastauksissa näkyi, että **uudet opiskelijat olivat tyytyväisiä vastaanottoon** opiskelupaikassa.

On ollut aivan mahtavaa huomata, kuinka lämpimästi meidät fuxit on otettu yliopistolla vastaan! Tapahtumat ovat olleet mukavia ja verkostoituminen tehokasta.

Mielestäni yliopistomaailmaan sopeutuminen on käynyt yllättävän helposti ja nopeasti. Olen saanut hyvin infoa kaikista ajankohtaisista asioista ja tapahtumista. Opettajat ja vanhemmat opiskelijat ovat kannustaneet hyvin mm. kysymään, jos jokin mietityttää ja toimimaan erilaisissa järjestöissä sekä vaikuttamaan yliopiston asioihin.

Sulavasti ja helpoksi tehty tää alku. Ei tarvinnut ensimmäisinä päivinä vielä päättää rasittaa valinnoilla ja hoidettavilla asioilla, vaan pystyi keskittymään siihen mitä kaikkea kerrottiin.

Kiitosta sai myös korkeakoulujen henkilökunta, jonka ystävällisyys jäi uusille opiskelijoille erityisen hyvin mieleen.

Diak Pieksämäki vaikuttaa loistavalta laitokselta. Henkilökunta on lämminhenkistä ja ammattitaitoista.

Ollut mahtavaa! Sekä henkilökunta että tuutorit ovat olleet erittäin kannustavia. Uusiin ihmisiin tutustuminen on helppoa.

Ainejärjestö otti meidät uudet opiskelijat avosylin vastaan ja on ainakin minulle ollut tärkeä uusien kontaktinen muodostamisen kanava. Opettajat ja muu henkilökunta on todella ystävällistä.

1.3.2 Perehdytys opintoihin paikoin puutteellista

Avoimissa vastauksissa painottuivat tutustuttaminen yliopistoyhteisöön ja perehdytys yliopiston käytäntöihin ja toimintatapoihin. Opiskelijat toivoivat, että yhteisten infotilaisuuksien ja orientaatioviikon **sisällön suunnitteluun ja toteutukseen kiinnitettäisiin huomiota.**

Sekavaa, infoa tulee liikaa ja toisaalta liian vähän. Esim. kurssivalinnoista ei infottu juuri ollenkaan ja silti ne piti tehdä varsin pian ja ilman ohjaajaa. Lisäksi ei tiedä missä pitäisi olla ja milloin, ja lisäksi tehdään ohareita (tänään piti olla kirjaston info mutta paikalle ei ilmestynyt ketään muita kuin me muutama opiskelija). Turhauttavaa.

Tietoa tuntuu tulevan väärässä järjestyksessä ja kaikki tuntuu todella hämmentävältä. Epävarmuus on lähinnä päällimmäisenä mielessä, kun ei tiedä missä pitäisi olla milloinkin.

Olen ollut hyvin stressaantunut ja ahdistunut. Opintojen suunnitteluun ei ole annettu juuri lainkaan ohjeita ja tunnen olevani aivan yksin.

Toiveissa on perehdytystä myös niille, jotka saavat opiskelupaikan **varasijalta, vaihtavat pääainetta** tai joilla **on jo kokemusta opiskelusta** korkeakoulussa.

Tulin jatkamaan opintojani, eli aloitin Kyamkissa toisella vuodella. Ihan olen pihalla kaikesta vieläkin, onneksi olen rohkea ja sitä kautta olen saanut kaverielta, jotka ovat opettaneet koulusta tärkeitä asioita. Siirto-opiskelijoille ei ole mitään toimintaa, eikä missään kerrota esim. opiskelijabileistä / tapahtumista / opiskelijajärjestöistä jne, niin alkuun tuntui todella vaikealta sopeutua uuteen kouluun.

Siirto-opiskelijoille ei ollut minkäänlaista tuutorointia eikä ohjausta, ennen kuin itse otti opettajiin yhteyttä...ei minkäänlaista ryhmäyttämistä eikä paikkoihin tutustuttamista.. tosi vaikea oli päästä muiden "kelkkaan" vaikka yritti itse olla aktiivinen.

1.3.3 Uudet opiskelutavat yllättävät

Korkeakouluopiskelun **erilaisuus verrattuna lukio-opiskeluun** näyttäytyi kyselyn avoimissa vastauksissa. Yliopistossa opiskelua kuvattiin itsenäiseksi. Vastuu omista opinnoista tuntui yllättävän suurelta.

Yliopisto jo itsessään on melko iso pala sulateltavaksi: opiskelu on lukiota vieläkin nopeatahtisempaa ja heti ensimmäisistä päivistä lähtien pitäisi olla melko selkeä kokonaiskuva tulevan syksyn ja mielellään jopa ensi kevään opinnoista.

Sopeutuminen opiskelijaelämään vienee aikansa etenkin suoraan lukiosta yliopistoon tulleille – ongelmana on se, ettei missään kerrota kunnolla kattavasti erilaisista järjestelmistä ja palveluista, vaan niistä kuullaan lähes aina ohimennen.

Aluksi olin ihan sekaisin, koska informaatiota tuli niin paljon. Itselle tuli yllätyksenä, kuinka itsenäistä/yksinäistä yliopisto-opiskelu loppujen lopuksi on.

Lisäksi opiskelijat kuvasivat, miten opiskelu korkeakoulussa tuo omat haasteensa elämään: uusiin opiskeluteknikoihin, opiskelutapoihin ja oppimisympäristöihin tutustuminen ja tottuminen vievät paljon aikaa. Tähän opiskelijat toivoivat **enemmän tukea**.

Alku ollut sekavaa. Ainakin aikuisopiskelupuolella. Uutta asiaa tulee paljon ja osa jää huomaamattakin. Enemmän tukea tietokoneen tekniseen käyttöön.

Oppimisympäristöjen (Moodle, iLinc) osalta opettajien pitäisi ottaa välineet haltuun entistä paremmin. Suoritamme tutkinnon melkein täysin etänä ja on välillä todella turhauttavaa, kun iLincissä opettaja ei osaa käyttää välineitä ja pahimmillaan on mennyt 1,5 tuntia luennon alusta harakoille. Moodle ympäristönä on varsin sekava.

Verkossa opiskelevana voisin sanoa, että aika sekavaa alkaa opiskelemaan, kun täytyy ensin opetella useita sovelluksia, joissa on päällekkäisiä asioita ja muistaa tarkistella niitä. Alku voisi olla hiukan yksinkertaisempi. Opetus alkaa niinkuin kaikki jo olisivat verkon ammattilaisia ja ymmärtävät kaikki termit yms. Tämä on opiskelijalle, joka ei ole paljon verkkoa käyttänyt aika haastavaa. Opiskelijalle heitetään kysymyksiä sanoilla tai tuotenimillä, josta hän ei ole ikinä kuullutkaan. Niihin pitäisi sitten antaa vastaus, tai näyttää "tyhmyytensä". Se saa opiskelijan miettimään, että olisiko opiskeleen tullessaan jo pitänyt olla alan ammattilainen. Näyttäähän se niin olevankin ainakin aikuisopiskelun puolella, että monet ovat kertaamassa AMK-tutkintoansa.

Dom förväntar sig att man kan komma in i systemet på en vecka, förstå webbmail, moodle, winhawille mm. Och det gör man inte.

1.3.4 Enemmän ohjausta opintojen suunnitteluun

Opiskelijat toivoivat **ohjausta ja yhteisiä keskusteluja** opintojensa suunnitteluun. Ohjauksen tarve korostuu opintojen alkuvaiheessa yleisesti, mutta myös siksi, että opiskelijoilla on erilaisia lähtötilanteita esimerkiksi aiemmin suoritettujen opintojen vuoksi.

Hieman stressaavaa ollut, kun niin paljon uusia juttuja mitä pitäisi oppia tekemään ja koska kaikki on kuitenkin omalla vastuulla että on varmasti ilmoittautunut kaikkiin tapahtumiin ja tehnyt kaiken oleellisen. Hieman enemmän toivoisin alkuun selkeää ohjausta, ettei vain oletettaisi että kaikki jää mieleen kun kerran vähän mainitaan. Vähentäisi huomattavasti alkuajan stressiä kun on niin paljon muutenkin kaikkea järjestettävää muuton ja elämänmuutoksenkin takia.

Tuntuu ettei infoa ole saatu tarpeeksi esim. opiskelijajärjestötoimintaan osallistumisesta ja henkilökohtaisten opintosuunnitelmien tekemisestä (ulkomaan harjoittelu, aikaisempien opintojen vaikutus jne).

Opiskelu on ollut kuormittavaa ja pelko opintojen keskeytymisestä on voimakas.

Opetusperiodit vaikuttivat haasteellisilta suunnitella ja toteuttaa. Opiskelijoista tuntui vaikealta päästä kursseille, etenkin kun ilmoittautumiskäytännöt olivat vielä vieraita siinä vaiheessa, kun kurssit täyttyivät.

Internet-työkalut (korppi, koppa, yms.) ovat olleet hiuksia nostattava kokemus. Uusille kursseille ilmoittautuminen oli ensi alkuun haastavaa ja kurssit menivät sivu suun nopeampien varattua ne. Kaikki oman alan kurssit on valittu, mutta lukujärjestys on melko tyhjä. Tutor-toiminta on ollut erittäin hyödyllistä, tässäkin asiassa.

Ongelmia on ollut lähinnä siinä, että kaikille kursseille ei pääse (oteta) osallistumaan, mikä on tuottanut aikataulusvaikeuksia.

Lähes kaikki on sujunut hienosti tähän saakka, monet alkuperäisistä huolenaiheistani ovat hävinneet. Yhtä toivoisin kuitenkin vielä: että olisi olemassa jonkinlainen kokonainen, kattava opas niihin sivuaineisiin, erillisiin kursseihin ja opiskelijakorttia vaativiin tapahtumiin, joihin olisi mahdollista osallistua joko vapaasti, maksamalla tai hakemalla erillistä sivuaineoikeutta. Tällä hetkellä minulla ei ole omien perusopintojeni lisäksi todellista kuvaa siitä, mitä kaikkea voisin tehdä ja mihin kaikkeen osallistua. Harmittaa, että tutorit ja opettajat kuittaavat kysymykset sillä, ettei "myöhemmin koittavista vaiheista tarvitse vielä huolehtia". Tavoitteenani olisi kuitenkin valmistua yliopistosta aika nopeasti ja siksi kaikki tällainenkin informaatio olisi heti alussa aika tärkeitä. Informaation paljous on pienempi paha kuin sen vähyys. Olisi aika tylsää toisena tai kolmantena vuonna huomata, että alun rennon etenemistahdin jälkeen tulee kiire suorittaa opinnot halutussa ajassa ja lukujärjestykseen ei enää mahdu mitään valinnaisia opintoja/juttuja.

1.3.5 Aikuisopiskelijatkin kaipaavat opastusta

Opintonsa aloittavat aikuisopiskelijat toivat esille avoimissa vastauksissa, että heidän elämäntilanteissaan opinnot, työ ja perhe yhdistyvät eri tavalla kuin nuorilla opiskelijoilla. He tunsivat suhtautuvansa opiskeluun usein toisella tavalla kuin nuoret opiskelijat.

Aikuisopiskelijat toivoivat, että heidät otettaisiin paremmin huomioon uusina opiskelijoina ja heitä **opastettaisiin opintoihin tarkoituksenmukaisesti**.

35-vuotiaana uusiofuksina olisin toivonut pitemmällä opinnoissa olevaa enkä 2. vuoden 20-vuotiasta tuutoria. Tiedekunnalle (psykologia) pitää sanoa, että voisivat järjestää maisteriohjelman suoraan valittaville oman virallisen tapaamisen heti alussa ja ainejärjestölle, että ehkä olisi kuitenkin meille hyödyllisempää, jos maisteriohjelman suoraan valituista tehtäisiin oma tutorryhmänsä, jolla ehkä voisi olla vähän asiapitoisempi perehdytys, kun opinnot alkavat täysillä heti.

Koulunkäynti on pitkstä aikaa uutta ja mieltä kiehtovaa.. mutta 10-tuntiset koulupäivät liian pitkiä perheen äidille.

Aikuisopiskelijat jäävät aika lailla huomiotta esim. tuutor-toiminnassa.

Olen suorittamassa jo toista amk-tutkintoa. Tästä syystä olen hieman vanhempi kuin suurin osa aloittaneista opiskelijoista. Sain myös hyväksilukuja edellisistä opinnoista, joten en opiskele oman ryhmäni mukana. Tutoreittamme on varmaan muille ollut paljonkin apua, itse olen kokenut avun todella vähäiseksi ja välillä tutoreiden asenne on ollut kohtaan oudon nuiva, ilmeisesti erilaisesta opinpolustani johtuen.

Toisaalta avoimissa vastauksissa tuotiin esille tyytyväisyyttä siitä, miten aikuisopiskelijat otetaan huomioon yliopistolla.

Uudet opiskelijat on otettu hienosti vastaan. Itse olen aikuisopiskelija ja opiskelen työn ohessa, joten en ole samalla tavalla päässyt mukaan "opiskelija-elämään" kuin jos olisin täyspäiväinen opiskelija. Minun on pitänyt osallistua moniinkin juttuihin, mutta työn, opiskelun, perheen ja harrastusten yhdistäminen on haastavaa. Silti olen jo muutamia kontakteja muihin opiskelijoihin luonut. Ja olen aivan ihastunut yliopistomaailmaan. :)

Erilaiset lähtökohdat ovat myös opiskelijoilla, jotka aloittavat **suoraan maisteritutkinnossa**. He toivoivat, että suoraan maisterivaiheeseen tulevat saisivat ohjausta tuutoreilta ja heille järjestettäisiin yhteisiä tapaamisia muiden opiskelijoiden kanssa. Lisäksi opiskelijat toivoivat enemmän opintoihin liittyvää ohjausta.

Maisteriohjelmien opiskelijoiden oletetaan tietävän jo kaiken entuudestaan opiskelija-elämästä vaikka lähtökohtia voi olla monia (amk-tausta, ulkomaat, jne.), joten osa heistä voi jäädä hyvinkin yksin opintojen alussa, koska ei ole

mitään luontaista tapahtumaa, jossa tarkoitus on nimenomaan tutustua muihin ihmisiin ja uuteen ympäristöön.

Tämä ei ilmeisesti koskenut aikuisopiskelijoita lainkaan..? Meillä kun ei min-käänlaista tutor-toimintaa ole..

Olen maisteri-fuksi ja olo on aika irtonainen. En tiedä tutor-opettajani tai opiskelijan nimeä, näitä ei ole tai ei ole infottu. En kuulu oikein mihinkään ryhmään. En ole pettynyt, mutta helpomminkin integrointi koulumaailmaan voisi käydä.

Toisaalta avoimissa vastauksissa annettiin hyvää palautetta siitä, miten maisteri-vaiheen opiskelijat oli otettu yliopistolla vastaan.

Elämäntilanteeni ei ole pelkästään opiskeluun keskittyvä, minulla on jo perhettä ja "muutakin elämää", joten olen ehkä vähän huono vastaaja siinä mielessä. En ehkä tarvitsekaan tukea niin paljon siinä mielessä kuin joku ensimmäisiä kertoja kotoa pois muuttava nuori. Opiskeluihin toki tarvitsen apua ja neuvoa. Meidän tuutorimme olivat mielestäni upeita ja kannustavia ja haluan kiittää heitä suuresti kaikesta avusta ja siitä, että he tekivät alun meille varmasti helpommaksi.

1.4 Tuutor-toiminta ja opiskelijajärjestöt yhdistävät ja erottavat

1.4.1 Tuutor-toiminta on merkityksellistä ja tärkeää

Kyselyyn vastanneet opiskelijat kokivat **tuutor-toiminnan** enimmäkseen **myönteisenä**. Tuutor-toimintaa pidettiin hyödyllisenä, kannustavana ja tärkeänä uusien kontaktien muodostamisessa. Seuraavat kuvat osoittavat, miten opiskelijat määrittivät nämä seikat keskimäärin.

Millaista oli tuutor-toiminta?

Kuva 1. Viisari näyttää, kuinka **hyödyllisenä** opiskelijat pitivät tuutor-toimintaa.

Avoimissa vastauksissa näkyy, että **tuutor-toiminta on auttanut tutustumaan opiskelupaikkaan**, sen toimintakulttuuriin ja uuteen asuinpaikkaan.

Opiskelijayhteisöön on ollut helpompaa sopeutua tuutoreiden ansiosta, joten kiitokset heille.

Opiskelut ovat lähteneet todella hyvin käyntiin. Tutor-toiminta oli hyödyllistä ja meille järjestettiin hyvin tapaamisia myös kouluajan ulkopuolella.

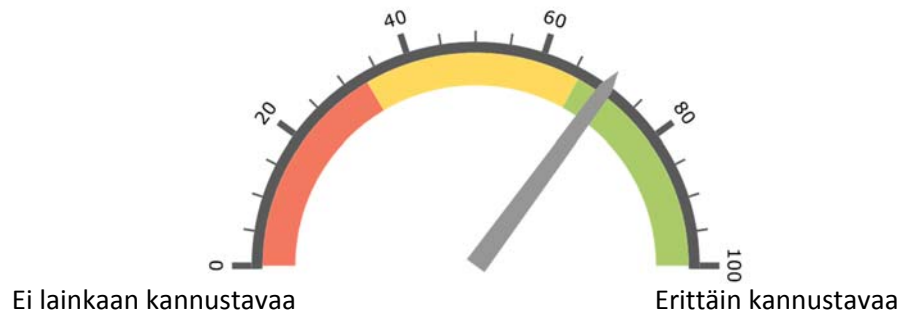
Tuutorointi on tosi tärkeää; ihana, että tietää voivansa soittaa jollekin. --

Aivan mahtavalta tuntunut. En voisi iloisempi olla. :) Maantiede mahtavaa ja mantsan Tutorit parhaita!

Mielestäni tutorit ovat ottaneet hyvin huomioon sen, että kovin monella ei ole minkäänlaista aiempaa kokemusta yliopisto-opiskelusta. --

Opiskelijatuutorin toiminta oli positiivinen yllätys. Sopeutumisestamme välitetään!

Aluksi opiskelu oli aika sekavaa. Kurssien valitsemisesta ei meinannut ottaa mitään selvää. Kuitenkin kaikki selvisi ilman ihmeempää vaivaa. Tutorien opastus auttoi todella paljon. --

Kuva 2. Viisari näyttää, kuinka **kannustavana** opiskelijat pitivät tuutor-toimintaa.

Tuutoreiden tuki on uusille opiskelijoille tärkeää. Heidän ohjauksensa ja neuvonsa opastavat opiskelijan alkuun ja luovat tunnetta, että jatkossa on helpompaa selviytyä myös omin neuvoin.

Vastaa odotuksia. Kivasti järjestetty yhteistä toimintaa alkuun. Tutortapaamiset alkuun loistavia! Koko luokka paikalla ja luonnollisestikin erilaista tutustumista. Paljon uusia asioita, mutta selvennetty kivasti!

Kertarysäyksellä tulee paljon uutta asiaa, ihmisiä, ympäristöä. Vähän on jo selkeytynyt, ainakin pari luentosalia löytynyt... Kiitos myös orientoivien ja tuutoritoiminnan.

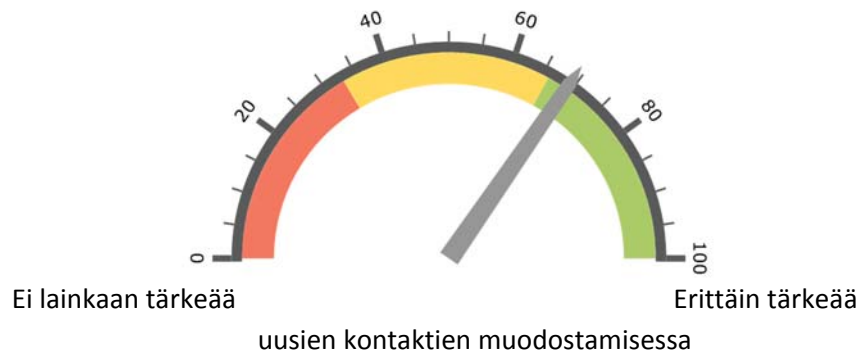
— — Oma opiskeluni on alkanut mielenkiintoisesti ja koko ajan muuttuu vain mielenkiintoisemmaksi ammattiopintojen myötä. Toki tässä koulujärjestelmässäkin on oma opettelunsa, mutta kyllä kait sen oppii kun tutorit ja tuutoropettaja neuvovat. — —

Tutorit saattoivat hyvin alkuun ja johdattivat sisälle opiskeluun, mutta jatko on kiinni itsestä ja opiskelupaikan ilmapiiristä, joka ainakin kauppa- ja korkeakoulussa on hyvä.

Ollut mahtavaa! Sekä henkilökunta että tuutorit ovat olleet erittäin kannustavia. Uusiin ihmisiin tutustuminen on helppoa.

Kivalta on tuntunut ja onneksi tuutorit ovat olleet aktiivisia, sillä muuten olisi ihan kujalla kaikesta. Oikein kädestä pitäen he ovat ohjanneet.

Mukavaa olla taas kuluttamassa koulun penkkiä. Viihtyisä ympäristö, mukavia ihmisiä, tukea tuutoritoiminnasta. Homma toimii!

Kuva 3. Viisari näyttää, kuinka **tärkeänä** opiskelijat pitivät tuutor-toimintaa **toisiin tutustumisen kannalta**.

Opiskelijat kokivat, että tuutor-toiminta on **vaikuttanut merkittävästi uusien tuttavuus- ja ystävyysuhteiden luomiseen**.

En olisi ilman huippuja tutoreita selvinnyt tähän asti! Meillä tosin on pieni ja huippu ryhmä, mutta heidän avullaan ryhmäytyminen aluksi oli vieläkin vaikeammampaa. Ensimmäisen kuukauden aikana on ollut valtavasti toimintaa, kaikki tapahtumat yhtä aikaa ja päivät on venyneet pitkiksi kun samalla vielä yrittää lukea sivuainekokeeseen ja selvittää kurssien tehtävistä. Huhh.

Opiskeluni on alkanut hyvin ja tutor-toiminta on ollut kyllä tosi mahtavaa. Tuutorit on olleet mukavia ja mukana kaikessa. Tullut sellainen olo, että voi kysyä mistä vaan itseä askarruttavasta. Helpottanut myös tutustumista muihin kanssapöytäopiskelijoihin, kun on järjestetty niin hyvin ohjelmaa.

Opiskelijatuutorit ovat mielestäni onnistuneet mahtavasti tapahtumien järjestämisessä, auttaneet porukkaan pääsemisessä ja myös opintoihin liittyvissä asioissa. – –

Ihania ihmisiä ja tuutorien ponnistelut toimivat – järjestöinä uusia tuttuja ja ystäviä!

Muihin tutustumisen oli paljon helpompaa kuin olin odottanut. Ehkä kohdalleni sattui hyvä tuutoriryhmä, sillä olisin kieltämättä joutunut tekemään töitä yksin jäämisen eteen (jos sellaista jostain kumman syystä olisin halunnut) – niin helppoa oli saada seuraa ja kavereita muista fukseista. – –

1.4.2 Puutteet tuutor-toiminnassa vaativat huomiota

Avoimet vastaukset osoittivat, että tuutor-toiminnassa on paikoin runsaastikin parantamisen varaa. Ensinnäkin **tuutoreiden puute** hidastaa ja hankaloittaa uusia opiskelijoita saamaan opintonsa alkuun.

Opiskelijatutoreiden puute oli todella suuri pettymys, meidän linjallahan heitä ei ole, mutta sosionomeista piti tulla jonkun meille ekana päivänä. Ei ollut ketään ottamassa vastaan ja illalla kahvilassa ekana päivänä meidän porukalle tuli hyvin ulkopuolinen olo, kun kaikilla oli porukat kasassa ja tutorit ohjastamassa. EI NÄIN.

En muista saaneeni mitään tietoa tuutoreista tai sitten en ole huomannut viestiä.

Toiseksi opiskelijat toivoivat, että tuutoritoiminnassa kiinnitettäisiin **enemmän huomiota toisiinsa tutustuttamiseen** ja ryhmäytymiseen.

Tutustumista ei ole ollut ollenkaan omaan opiskeluryhmän kanssa! Ei tunneta toisiaan vielääkään nimeltä ym.

Jos omat tuutorit/oma tuutoriryhmä sattuu olemaan laiskanpuoleista niin uusien kontaktien luominen opiskelujen alkuvaiheessa hankaloituu huomattavasti (kun kaikki aika ollaan niissä omissa ryhmissä). Tuutoritoiminnan VAS-TUUTA tulisi painottaa ja tuutoreiden valintaa kehittää.

Tuutoreilta kaivattiin **parempaa asennetta** ja innostavampaa toimintaa. Osa vastaajista myös peräänkuulutti **kunnollista valmistautumista** tuutorin tehtäviin.

Tuutoreiden toiminta olisi kyllä voinut olla vähän positiivisempaa ja enemmän mukaansa tempaavaa.

Tuutoreiden toiminta oli muuten hyvää, mutta informointi olisi voinut olla selkeämpää. Esim. ensimmäisen päivän aikataulut oli väärät (viimevuotiset). Myöskin jouduin viettämään suurimman osan ensimmäisestä päivästä yksin koska hukkasin ryhmämme enkä saanut tutoreita heti kiinni puhelimitse.

Omat tutorini olivat todella huonosti valmistautuneita, biletysorientoituja ja edellisenä päivänä parina ulkomailta kotiutuneita. Eivät osanneet vastata mihinkään. – –

Tuutor-toiminta sai **kritiikkiä huolimattomuudesta**. Vastaajat toivoivat, että tuutorit sitoutuvat tehtäviensä mukaiseen toimintaan, keskittyvät tutustuttamaan uusia opiskelijoita toisiinsa ja ottavat kaikki huomioon tasapuolisesti.

Tuutor-toiminta on mielestäni ollut hyödyllistä, mutta valitettavasti koin että monella tuutorilla oli suosikkifukseja ja suosikkiporukoita fuksien joukosta. – –

Tutorit erittäin huonosti valmistautuneita tehtäviinsä. Opintoihin liittyvä neuvonta ala-arvoista. Juhlia ne kyllä osaavat.

Erityisesti ei-niin-ulospäinsuuntautuneiden huomioimista sopisi parantaa yliopistoelämään perehdytettäessä. Esim. tuutoritoiminnassa tuutorit voisivat paremmin ottaa huomioon yksilöiden erilaiset luonteet. – –

Tuutorini on surkea: ei ole ollut yhteydessä ensimmäisen viikon jälkeen, unohti kertoa tärkeitä asioita, joita sitten on pitänyt itse selvittää tai on tullut yllättäen asioita vastaan, joita tuutorin olisi hyvä ollut kertoa. Tuutorin mielestä (tai se kuva mikä minulle tuli) oli tärkeintä bilettää ja mennä fuksimenoihin ts. opiskelun ulkopuolinen elämä on tärkeämpää kuin opinnoissa menestyminen. – –

Huomattavan tärkeäksi monet vastaajat kokivat, että tuutorit painottaisivat opastusta opintoihin alkoholipitoisen vapaa-ajan vieton sijaan.

Tämänkertaisten tutorieni rooli ei ole kuin biletystä varten. Tarvitsemaani tietoa opiskelua varten ei heiltä saanut. Lisäksi jäin kokonaan yhteisten rientojen ulkopuolelle, kun minulla ei ollut tietokonetta ja Facebookia käytössäni ensimmäisen viikon aikana.

Tutorointi ja muu opiskelun ohella tapahtunut toiminta on ollut runsasta, mikä on hyvä asia, mutta alkoholinkäyttöä tapahtumissa korostetaan liikaa ja siihen suorastaan yllytetään. Muunlaisesta toiminnasta saa tietoja vain erikseen kysymällä tai etsimällä yliopiston ja ylioppilaskunnan nettisivuilta.

Tuutoritoiminta auttaa ylläpitämään käsitystä, että alkoholin suurkulutus liittyy kiinteästi opiskeluun ja luo samalla paineita uusille opiskelijoille käyttää alkoholia. Esim. omassa tuutorryhmässäni tuutori keskittyi ensimmäisen päivän aikana lähinnä kertomaan kuinka hyvät bileet ekana iltana on.

1.4.3 Opiskelijajärjestöt herättävät mielenkiintoa

Myös **opiskelijajärjestöt** ovat uusille opiskelijoille tärkeitä. Runsas 40 % vastasi, että opiskelijajärjestöjen kuten ylioppilaskunnan, ainejärjestön, osakunnan tai muun vastaavan toiminta vaikutti hyvin kiinnostavalta tai kiinnostavalta. Kohtalaisen kiinnostavana toimintaa piti noin 40 % vastanneista. Näin ollen enemmistö piti opiskelijajärjestöjen toimintaa tavalla tai toisella kiinnostavana.

Vastaajista 16 %:n mielestä erilaisten opiskelijajärjestöjen toiminta ei vaikuta kiinnostavalta tai lainkaan kiinnostavalta. (Taulukko 3)

Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20 %	40 %	60 %	80 %	100 %
Hyvin kiinnostavalta	224	8,92 %					
Kiinnostavalta	891	35,47 %					
Kohtalaisen kiinnostavalta	993	39,53 %					
Ei kiinnostavalta	336	13,38 %					
Ei lainkaan kiinnostavalta	68	2,71 %					
Yhteensä	2512	100 %					

Taulukko 3. Millaiselta opiskelijajärjestöjen (ylioppilaskunta, ainejärjestö, osakunta tms.) toiminta on vaikuttanut?

Opiskelijajärjestöjen toiminta sai avoimissa vastauksissa myönteistä palautetta, mutta myös kielteistä suhtautumista oli havaittavissa.

Minulla ei ole ollut sen suurempia ongelmia. Tunsin yhden samalla alalla opiskelevan kaverin etukäteen, mutta olen saanut lisäksi monta uutta kaveria ryhmästäni. Olen jo osallistunut ahkerasti mukaan kampukseni opiskelijayhdistyksen toimintaan ja aion liittyä yhdistyksen hallitukseen.

Tuutoreiden ja opintojärjestöjen tapahtumiin ei ole kauhean suurta motivaatiota mennä, koska ne ovat vain sitä baarissa / etkoilla / jatkoilla olemista noin lähinnä.

Opiskelijat kokivat, että opiskelijajärjestöjen merkitys on suuri, kun tavoitteena on luoda **uusia tuttavuus- ja ystävyyssuhteita** ja tutustua opiskelijaelämään.

Jos heti alkuvaiheessa ei ole ollut mukana opiskelijatapahtumissa, fuksiaisissa yms, on todella vaikeaa myöhemmin muodostaa kontakteja toisten opiskelijoiden kanssa. Alkuvaihe tuntuu siis olevan äärimmäisen merkittävä uusia sosiaalisia suhteita luotaessa. Tällainen ajatusmaailma ei ota huomioon niitä ihmisiä, jotka tutustuvat ja luovat sosiaalisia suhteitaan muihin hitaasti.

Ainejärjestöt auttavat opiskelijaelämään sopeutumista.

Tutor- ja ainejärjestötoiminta mukavaa ja toimivaa, yliopiston orientaatio-ohjelma taas aika joustamaton. Ensimmäisinä viikkoina ei realistisesti vain voi osallistua monta kertaa viikossa infoihin (menevät jopa luentojen kanssa päällekkäin), eikä mitään lisätietoja anneta.

Vastauksissa tuotiin myös esille, että osallistuminen opiskelijajärjestöjen toimintaan ei yksiselitteisesti helpota tutustumista eikä auta löytämään samanhenkisiä ihmisiä.

Jännitteet muiden ainejärjestöopiskelijoiden kanssa vaikeuttaneet koko yhteisöön sulautumista. Samoin alkoholittomuus ei ole ok.

On vaikeaa löytää samanhenkisiä ihmisiä ja tunnen itseni ulkopuoliseksi. Tahdotaisin tavata ihmisiä koulun ulkopuolella myös alkoholittomissa merkeissä.

1.5 Alkoholin rooli on keskeinen opiskelijaelämässä

Kyselyyn vastanneista opiskelijoista 70 % eli selvä enemmistö koki, että **opiskelijaelämässä käytetään alkoholia erittäin runsaasti tai runsaasti**. Noin neljännes, 27 %, oli sitä mieltä, että alkoholin käyttö on kohtuullista. (Taulukko 4)

Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20 %	40 %	60 %	80 %	100 %
Erittäin runsaasti	483	19,30 %					
Runsaasti	1263	50,46 %					
Kohtalaisesti	687	27,45 %					
Vähän	47	1,88 %					
Erittäin vähän	23	0,92 %					
Yhteensä	2503	100 %					

Taulukko 4. Mielestäni alkoholia käytetään opiskelijaelämässä

42 %:n mielestä alkoholia käytetään myös **opiskelijatapahtumissa** aivan liian paljon tai liian paljon. Yli puolet, 56 %, vastanneista oli sitä mieltä, että opiskelijatapahtumissa alkoholia käytetään sopivasti. 2,5 % oli sitä mieltä, että alkoholi ei kuulu opiskelijatapahtumiin. (Taulukko 5)

Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20 %	40 %	60 %	80 %	100 %
Aivan liian paljon	323	12,93 %					
Liian paljon	723	28,94 %					
Sopivasti	1389	55,60 %					
Mielestäni alkoholi ei kuulu opiskelijatapahtumiin	63	2,52 %					
Yhteensä	2498	100 %					

Taulukko 5. Mielestäni alkoholia käytetään opiskelijatapahtumissa

Kyselyn tulokset opiskelijoiden alkoholinkäytöstä ovat samansuuntaisia kuin Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimuksessa (2008).

Miesopiskelijoista neljännes kulutti runsaasti alkoholia, naisopiskelijoista 12 %. Yliopisto-opiskelijoissa miesten keskimääräinen alkoholinkäyttö oli lisääntynyt edellisiin terveystutkimuksiin (2000, 2004) verrattuna. Se johtuu siitä, että vanhimman ikäryhmän kulutus on lisääntynyt. Vähän käyttävien miesten ja naisten osuus oli pysynyt samansuuruisena, mutta runsaasti kuluttavien osuus on hieman kasvanut. Täysin raittiita opiskelijoita oli 7 %.

1.5.1 Opiskelijat peräänkuuluttavat alkoholittomia tapahtumia

57 % eli yli puolet vastanneista toivoi **lisää alkoholittomia opiskelijatapahtumia**. 29 % oli sitä mieltä, että alkoholittomia tapahtumia on riittävästi. 7 % puolestaan ei kaipaa alkoholittomia tapahtumia lainkaan. (Taulukko 6)

Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20 %	40 %	60 %	80 %	100 %
Toivoisin enemmän alkoholittomia tapahtumia	608	24,35 %					
Toivoisin että alkoholittomia tapahtumia järjestettäisiin hieman nykyistä enemmän	812	32,52 %					
Mielestäni alkoholittomia tapahtumia on jo nyt riittävästi	713	28,55 %					
En kaipaa alkoholittomia tapahtumia lainkaan	177	7,09 %					
Jokin muu, mikä	187	7,49 %					
Yhteensä	2497	100 %					

Taulukko 6. Mitä mieltä olet alkoholittomista opiskelijatapahtumista?

Kysymykseen, mitä mieltä vastaaja on alkoholittomista opiskelijatapahtumista, oli mahdollisuus valita myös *Jokin muu, mikä*. 7,5 % valitsi tämän vaihtoehdon (Taulukko 5).

Vastaukset ryhmiteltiin viiteen eri tyyppiin, joista neljä ensimmäistä ovat vastaavat kuin vuoden 2011 kyselyssä. Viides on tämän kyselyn aineistosta muotoutunut uusi tyyppi.

Ensimmäisessä tyypissä kuvattiin, että **rajanvetoa alkoholillisiin ja alkoholittomiin tapahtumiin ei tarvita**. Sitä vastoin kukin valitsee itse, juoko tapahtumassa vai ei.

Jokaisen oma päätös juoko vai ei, tapahtumat hyviä joka tapauksessa.

Mielestäni on jokaisen oma valinta, haluaako alkoholia opiskelijatapahtumissa käyttää ja kuinka paljon, joten en kaipaa erityisemmin alkoholittomia tapahtumia, mutten myöskään vaadi, että alkoholia pitäisi saada juoda kaikissa tapahtumissa. On kuitenkin hyvä, että on myös alkoholittomia tapahtumia – tosin aina joillakin on alkoholia niissäkin mukana, eli ne eivät toimi kovin hyvin.

Kaikissa tapahtumissa on mahdollista ja hyväksyttävää olla käyttämättä alkoholia.

Det finns alltid ett alkoholfritt alternativ.

Toinen tyyppi kuvastaa, että tapahtumien **alkoholittomuus tai alkoholillisuus ei ole pääasia**. Sitä vastoin huomiota tulisi suunnata tapahtuman sisältöön tai asenneilmapiiriin muutokseen.

Hyvää tapahtumaa ei muodosta alkoholillisuus tai alkoholittomuus, mutta tapahtuman luonne vaikuttaa siihen haluaako jengi juoda alkoholia vai ei.

Vähennettäisiin alkoholin merkitystä tapahtumissa ja korostettaisiin yhdessäolemisen ja tekemisen merkitystä. Ei kuitenkaan siten, että tapahtumissa olisi alkoholikielto.

Uusille opiskelijoille pitäisi tapahtumissa tähdentää enemmän, että kenenkään ei ole tarve juoda, tapahtumiin tulisi voida osallistua alkoholittomastikin. Kokonaan alkoholittomia tapahtua en koe itse kaipaavani.

Det skulle vara trevligt med fler evenemang som inte är alkoholfria men som inte heller kretsar kring alkoholen så som många evenemang gör nu.

Kolmannessa tyypissä otettiin esille **alkoholinkäyttöön liittyvä sosiaalinen paine**.

Tapahtumissa voisi puolestani ottaa, mutta alkoholin tyrkyttäminen heti aamusta on ärsyttävää. Miksei alkoholia voi ottaa vähän ja vasta illalla?

Mielestäni ei tarvitse olla alkoholittomia tapahtumia, mutta toivoisin, että meitä jotka emme juo kohdeltaisiin samalla arvolla kuin heitä, jotka juovat.

Tuosta alkoholin käytöstä tapahtumissa sen verran, että jokainenhan sen päättää kuinka paljon alkoholia käyttää. Tapahtumiin voi osallistua myös ilman alkoholia. Toki sosiaalinen paine saattaa ajaa alkoholin käyttöön vaikkei tahtoisikaan. Pelätään jäävänsä porukasta ulkopuolelle.

Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimuksen (2008) mukaan sosiaaliset paineet alkoholinkäyttöön ovat varsin yleisiä. Terveystutkimukseen osallistuneista opiskelijoista 14 % koki joutuvansa käyttämään alkoholia enemmän kuin itse haluaisi. Alkoholittomia juomia ei ole yleisesti tarjolla ja niiden valinta herättää huomiota.

Neljäs tyyppi kuvastaa **vastakkaisia näkemyksiä sosiaalisesta paineesta**.

Mielestäni niissä tapahtumissa, joissa olen ollut, varsinaisesti juomiseen ei ole kannustettu tai kehoitettu sen ihmeemmin, vaan niissä on ollut läsnä myös paljon henkilöitä, jotka eivät juo, vaikka toiset ottavatkin. Mielestäni tämä on ollut oikein hyvä. Tuutorit ovat aina muistuttaneet, että juhlissa kenenkään ei ole pakko juoda, jos ei halua.

Mielestäni ketään ei ole painostettu juomaan alkoholia, joten ei tarvitse välttämättä järjestää enempää "raittiita" tapahtumia.

Vaikka alkoholi liittyy tapahtumiin, ei tarvitse juoda. En ainakaan itse ole koennut paineita, että tarvitsisi juoda, eikä minulla ole ollut tylsää juomatta-kaan. Mutta toki kaikkiin tapahtumiin alkoholin ei tarvitsisi liittyä, eli alkoholittomiakin saisi olla.

Viides tyyppi toivoo **alkoholittomia tapahtumia**. Ne tarjoavat opiskelijoille tärkeitä mahdollisuuksia tutustua toisiinsa, koska useat jäävät kokonaan pois sellaisista tapahtumista, joissa alkoholia käytetään.

En tiedä, mitä alkoholittomia tapahtumia on olemassa, mielestäni ne ovat tarpeellisia.

Alkoholittomat tapahtumat voisivat olla erikoistuneita jollekin osa-alueelle, kuten yhdessä pelaamiselle, elokuvan katselulle, keilaamiselle ym. Ei mitään vaivaantuneita leikkejä ja lauluja. Ehkä niissä silloin joku kävisikin.

Kaipaisin enemmän tapahtumia, joissa alkoholi ei ole se pääasia. Toki sitä saa olla, mutta se ei saa olla syy kokoontumiseen. Esim. Liiketalouteen liittyvät keskustelutilaisuudet tai alaan liittyvät kirjajulkistamistilaisuudet ravintolassa voisi olla hyvä vaihtoehto. Odotan innolla stand-up iltoja.

Ihan hyvin on lähtenyt käyntiin, harmittaa kuitenkin, että lähes kaikki opiskelijatapahtumat ovat alkoholillisia ja hyvin harva enää hieman vanhempi yliopiston aloittanut opiskelija on innostunut tulemaan alkutapahtumiin. Eli minun on ollut vaikea löytää oman ikäistäni seuraa, sillä en ole tullut nyt suoraan lukiosta.

Viidenteen tyyppiin kiteytyy olennainen ero aiempaan kyselyyn verrattuna. Vuoden 2011 raportissa (s. 22–25) korostui voimakkaasti opiskelijoiden tarve perustella alkoholittomuutta. Tämän kyselyn avovastauksista puolestaan kuului selvästi sellaisen joukon ääni, jotka eivät kaipaa alkoholia tapahtumiin ja joilla on tarve tavata ihmisiä alkoholittomissa merkeissä.

1.5.2 Alkoholi estää osaa opiskelijoista tutustumasta

Opiskelijaelämä ja erilaiset opiskelijatapahtumat näyttäytyivät avoimissa vastauksissa alkoholipainotteisina. Opiskelijat kertoivat, että **alkoholia käytetään tapahtumissa runsaasti**.

Mielestäni alkoholi helpottaa (valitettavasti) tutustumista niin paljon, että etenkin alussa sen osallisuus ei häiritse. Enemmän häiritsi opintojen loppua kohden se, että vaikka ihmiset jo tunsivat toisiaan, alkoholi oli silti läsnä runsaissa määrin. – –

– – Olen myös yllätynyt siitä, miten oleellinen osa alkoholi tuntuu olevan opiskelijatapahtumissa, ja että alkoholittomia tapahtumia, sekä tilaisuuksia jotka keskittyisivät jonkin muun asian kuin "biletyksen" ympärille on niin vähän.

Liika ryyppääminen ja opiskelijaelämästä 'hypettäminen' vievät mielenkiinnon opiskeluilta. "Verkostoituminen", "sosiaalisuus", "alan ihmisiin tutustuminen", kaikkia näitä sanoja käytetään erittäin alkoholipitoisten tapahtumien verhoilemiseksi.

Opiskelijat toivat esille huolta siitä, että **runsas alkoholinkäyttö rajoittaa toisiin tutustumista** ja uusien kavereiden saamista. Se myös erottaa alkoholia käyttävät opiskelijat niistä, jotka eivät käytä alkoholia tai käyttävät sitä kohtuudella.

Olen opiskellut kahdessa tiedekunnassa. Humanistisessa alkuvaiheessa opiskelijat ryhmittäytyivät hyvin nopeasti, ja ulkopuolelle jäädessä siellä myös pysyi. MatLu:ssa ryhmittäytyminen on ollut hieman hitaampaa eikä aivan yhtä universaalialia, mutta täällä alkoholi/muut päihitteet ovat vielä akuutimpi osa opiskelijaelämää.

Tuntuu, että ainoa keino tutustua opiskelijatovereihin on juosta juomingista toiseen. Tämä harmittaa, sillä tämäntapainen opiskelijaelämä ei minua kiinnosta. Toivoisin enemmän ilmaista/edullista harrastetoimintaa, jossa voisi tutustua ihmisiin.

Vastauksista kävi myös ilmi opiskelijoiden huoli siitä, että ne, jotka eivät halua osallistua alkoholipainotteisiin tapahtumiin, jäävät helposti muun **opiskelijajourukan ulkopuolelle**.

Minusta on epäreilua, että fuksiaisissa nolataan ensimmäisen vuoden opiskelijat ja juodaan viinaa niin paljon, että seuraavan päivän luennoilta myöhästyy. Lisäksi minua häiritsee opiskelijatapahtumien järjestäminen keskellä viikkoa. Keskiviikon bileet häiritsee koulunkäyntiä eikä työssäkäynnillä ole mahdollisuutta osallistua tapahtumiin, jolloin jää helposti muiden juttujen ulkopuolelle.

Yksin jää jos ei halua mennä alkoholisoitumaan tai jos on erilainen, ujo tai muuten tylsä.

1.5.3 Alkoholin käytön suhde opiskeluun ihmetyttää

Opiskelijat toivat vastauksissaan esille pelkoa myös siitä, että **alkoholittomuus leimaa** tavalla tai toisella erilaiseksi kuin muut opiskelijat.

On ollut vaikea tutustua ihmisiin, jotka aineryhmässäni ovat hyvin erilaisia, lähinnä vanhempia kuin minä. Ahdistaa kun moneen asiaan liittyy alkoholi ja itse en juo. Tämän takia en uskalla lähestyä ihmisiä, sillä tuntuu, että monet ihmettelevät jos ei juo ja sitten jää ulkopuoliseksi kun ei samalla tavalla osallistu tapahtumiin. Joka paikassa sanotaan tai kehoitellaan että yliopistossa pitää verkostoitua, toimintaan pitää mennä mukaan ja pitää luoda suhteita tulevaisuutta varten.

Minua kiusattiin, koska olin erilainen kuin muut. Kaikki "virkistystoiminta" on vain kännissä sekoilua. En juo ja siksi tunsin itseni täysin ulkopuoliseksi ja minua syrjittiin.

Alkoholi on edelleen valtapäihde Suomessa. Sen käyttöä ei juuri tarvitse perustella. Sen sijaan alkoholittomuutta saattaa joutua perustelemaan (Raisamo, Pere, Lindfors, Tiirikainen & Rimpelä 2011). Tämä tuli esille myös avoimissa vastauksissa.

Uusille opiskelijoille pitäisi tapahtumissa tähdentää enemmän, että kenenkään ei ole tarve juoda, tapahtumiin tulisi voida osallistua alkoholittomastikin. Kokonaan alkoholittomia tapahtua en koe itse kaipaavani.

Ihmisiin tutustuminen on vaikeaa, koska sen automaattisesti oletetaan tapahtuvan erilaisissa alkoholi- ja pelleilypitoisissa tilaisuuksissa. Jos näihin ei halua osallistua, jää helposti ulkopuoliseksi.

Opiskelijoista tuntuu kiusalliselta perustella alkoholittomuutta. Syyt alkoholittomuuden taustalla ovat henkilökohtaisia, mikä kävi ilmi vastauksista.

Opinnot ovat alkaneet hyvin, mutta pelkään hieman tulevaa. Haluaisin myös tutustua uusiin ihmisiin ja hengaila heidän kanssaan tapahtumissa, mutta kun kaikki tapahtumat tuntuvat olevan aina baareissa, joihin en halua mennä humalaisten ihmisten pelkoni takia.

Opiskelijat toivat esille näkemystä myös siitä, että **opiskelijaelämään liittyvä kulttuuri nimenomaan kannustaa juomiseen**.

Alkoholitonta toimintaa vähäteltiin, toteamalla tyyliin "onhan niitä joitain shakkikerhoja tarjolla".

Hyvin lähtenyt käyntiin, tosin kaikki "tutustumisjuhlallisuudet" ovat olleet pitkälti ryyppyjuhlia.

Enemmän kaivattaisiin päihteettömiä opiskelijatapahtumia. Humalanhuuriset bileet tuntuvat olevan yleisimpiä opiskelijoiden ajanviettotapoja,

mikä on oikeastaan aika tylsää. Myönteistä kuitenkin on se, että oppilaskunta järjestää bileiden lisäksi lautapeli-iltoja kerran-pari kuukaudessa ja ilmeisesti jotain sähly(?) kerhoja. Tuntuu kuitenkin siltä, että bileet ovat huomattavasti näkyvämmän esillä (julisteet koulun seinillä, fb-ryhmät ja -kutsut jne..) kuin satunnaiset muut tapahtumat. Muu kuin bileystoiminta kaipaisi minusta lisää näkyvyyttä, jotta se tavoittaisi kohderyhmänsä ja kasvattaisi suosiotaan. – –

Myönteinen ja kannustava asenneilmasto alkoholinkäyttöön tukee nuorten terveystapatutkimuksen (Raisamo ym. 2011) tuloksia. Tutkimuksen mukaan nuorten asenneilmasto on muuttunut alkoholimyönteisemmäksi kuluneen kahden vuosikymmenen aikana. Raittiuteen liittyviä puhe- ja ajattelutapoja tulisi vahvistaa yhteiskunnan eri tasoilla ja humaltumiseen liittyviä mielikuvia pyrkiä muuttamaan kielteisemmiksi.

Toisaalta avoimista vastauksista kävi ilmi, että opiskelijaelämässä ja erilaisissa opiskelijatapahtumissa **osataan käyttää alkoholia kohtuudella**. Lukuisat opiskelijat myös painottivat, että tapahtumissa ei ole pakko ottaa eikä minkäänlaista sosiaalista painetta käyttää alkoholia.

Se on ollut kivaa. Opintoryhmäni on sellainen, että suurin osa on 20-25v ja pahin bileaika on mennyt jo. Niinpä ryhmässäni alkoholia käytetään sopivasti ja kohtuullisesti. Sen sijaan esim. opiskelijabileissä en viihdy kovin hyvin eikä muutkaan ryhmästäni koska siellä on paljon alle 20-v liikaa juovia törttöjä.

On varmaan aika opiskelijaryhmäkohtaista, miten paljon alkoholia opiskelubileissä tulee otettua. Meillä on keski-ikältä vähän vanhempi ryhmä, joten olen heidän kanssaan kerran käynyt yhdellä ja kerran juomassa kohtuullisesti, jolloin yli puolet porukasta oli mukana ihan selvinpäin. Tuntui melkein että piti selitellä sitä että itse haluaisi ottaa vähän, ensimmäistä kertaa koko syksynä. :D Villi opiskelijaelämä... No, eipä ainakaan ole paineita juoda, en mä sitä ihan joka kuukausi jaksaiskaan.

Vastaukset myös osoittivat, että **uudet opiskelijat ihmettelevät runsasta alkoholinkäyttöä** ja sen suhdetta opiskeluun.

– – Erittäin runsas opiskelijoiden alkon käyttö on hieman yllättänyt ja ihmettelenkin, miksi sitä pidetään normaalina meininkinä. Liittyykö tähän elämäntavoiheeseen vain niin paljon paineita vai mistä on kysymys?

Olen järkyttynyt siitä, miten esim. tutorit kannustavat lintsamaan koulusta fuksiaisten takia eivätkä mielestäni ole oikeasti tietoisia kuitenkaan sellaisista asioista mistä tarvisin tietoa. Suurimmaksi osaksi vain opiskelijabileistä ja juomisesta löytyy tietoa.

Alkoholista: en ole absolutisti itsekään mutta silti viinakeskeisyys yllätti, jopa tyrmistytti. Olisi luullut, että opiskelijat tekevät yhdessä muutakin kuin alkoholisoituvat.

1.6 Mistä tietoa Nyytin toiminnasta ja palveluista?

Enemmistö, 78 % kyselyyn vastanneista, ei ollut saanut tietoa Nyytin toiminnasta ja palveluista opintojensa alkuvaiheessa.

Parhaiten tietoa saatiin

- Nyytin HaliCardista
- alkuinfopaketista
- internetistä
- Nyytin esitteestä.

Lisäksi tietoa Nyytistä antoivat muun muassa fuksiopas, opiskelijakalenteri ja -lehti sekä tuutorit. (Taulukko 7)

Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20 %	40 %	60 %	80 %	100 %
Nyytin HaliCardista	219	39,67 %					
Alkuinfopaketista	190	34,42 %					
Internetistä	149	26,99 %					
Nyytin esitteestä	138	25,00 %					
Fuksioppaasta	101	18,30 %					
Opiskelijakalenterista tai -lehdestä	94	17,03 %					
Tuutoreilta	86	15,58 %					
Facebookista	67	12,14 %					
Opiskelijajärjestön uutiskirjeestä tai sähköpostilistalta	63	11,41 %					
YTHS:ltä	60	10,87 %					
Korkeakoulun verkkosivuilta, intranetistä tai ekstranetistä	34	6,16 %					
Kaverilta/läheiseltä	34	6,16 %					
Jokin muu, mikä	28	5,07 %					
Korkeakoulun henkilökunnalta	25	4,53 %					

Opiskelijajärjestön verkkosivuilta tai facebook-sivulta	25	4,53 %	
Opintopsykologilta tai -kuraattorilta	19	3,44 %	
Lyyran uutiskirjeestä	18	3,26 %	
Terveystoimialalta tai lääkäriltä	17	3,08 %	
SAMOKin uutiskirjeestä	7	1,27 %	
Oppilaitospastorilta	2	0,36 %	

Taulukko 7. Mistä olet saanut Nyytiä koskevaa tietoa? Voit valita halutessasi useamman vaihtoehdon.

Jokin muu, mikä -vaihtoehdon valinneet eli 5 % käyttäjistä oli saanut tietoa Nyytistä muun muassa avajaiskarnevaaleista ja aiempien opintojen aikana.

Avoimissa vastauksissa Nyyti sai myönteistä palautetta ja palvelut tuntuivat tarpeellisilta.

Olen käynyt joskus Nyytin hengailuilloissa Helsingissä ja toimintaa olisi mukava saada myös Lahteen!

Avoimista vastauksista ilmeni myös, että opiskelijat eivät välttämättä ole tietoisia Nyytin palveluista. Tämä tukee kyselyn monivalintaosuutta.

Tiedän Nyytin jo ennestään, mutta täällä Turussa siitä ei ole kerrottu mitään missään infoissa, joten monikaan ei tiedä koko järjestöä. Toivoisin, että tukipalveluita olisi enemmän ja helpommin saatavilla ammattikorkeakouluissa, psykologillekin joutuu odottamaan viikkoja.

Minulla on mennyt nyt ihan hyvin, vaikka perhetilanne onkin hankala. Harmittaa nähdä, ettei kaikilla ole näinkään hyvin, eikä he aina saa apua. Nyyti näkyvämmäksi!

Meidän koulussa ei ole ollut yhtään päihteetöntä tapahtumaa ja Nyyti ry:n toiminta ja tiedotus on täysin olematonta.

Olisi hyvä jos Nyytin toiminnasta olisi kerrottu. Toivoisin, että järjestettäisiin suomenkielisiä alkoholittomia illanviettoja Turussa opiskelijoille.

Mielestäni Nyyti voisi tuoda oman tietopaketin opinnot aloittaville vaikkapa johdantoviikoilla.

2 Yhteenveto

Nyyti ry toteutti kyselyn uusille tiede- ja taidekorkeakouluopiskelijoille sekä ammattikorkeakouluopiskelijoille syksyllä 2013.

Kyselyyn vastanneista opiskelijoista yli puolet (58 %) oli muuttanut opintojensa takia uudelle paikkakunnalle. Tulosten perusteella voidaan olettaa, että muutto uudelle paikkakunnalle aiheuttaa opintonsa aloittaville opiskelijoille muutoksen mukavuudesta huolimatta jännitystä ja stressiä. Vastuu omista opinnoista tuntui yllättävän suurelta verrattuna lukio-opiskeluun.

Lisäksi oman elämän ja opintojen aloittamiseen liittyi stressiä, yksinäisyyttä, ihmissuhteiden luomisen raskautta ja koti-ikävää. Opiskelijat toivoivatkin, että opintojen aloittamiseen liittyvä kokonaisvaltainen elämänmuutos sekä opiskelijoiden erilaiset lähtökohdat ja elämäntilanteet otettaisiin paremmin huomioon opintojen alussa.

Opiskelijat toivoivat myös, että yhteisten infotilaisuuksien ja orientaatioviikon sisällön suunnitteluun ja toteutukseen kiinnitettäisiin huomiota. Lisäksi opiskelijat toivoivat ohjausta ja yhteisiä keskusteluja opintojensa suunnittelemiseen.

Kyselyyn vastanneet opiskelijat pitivät tuutor-toimintaa myönteisenä. Toimintaa pidettiin hyödyllisenä, kannustavana ja tärkeänä uusien kontaktien muodostamisessa. Runsas 40 % kyselyyn vastanneista piti myös opiskelijajärjestöjen toimintaa hyvin kiinnostavana tai kiinnostavana. Toisaalta opiskelijat toivoivat, että tuutor- ja opiskelijajärjestötoiminnassa kiinnitettäisiin enemmän huomiota opiskelijoiden tutustuttamiseen toisiinsa ja ryhmäytymiseen. Tuutoreilta opiskelijat toivoivat myös parempaa valmistautumista tehtäviinsä.

Valtaosa (89 %) kyselyyn vastanneista opiskelijoista tunsi, että opiskelupaikka on ottanut heidät erinomaisesti tai hyvin vastaan.

Kyselyyn vastanneista opiskelijoista enemmistö (70 %) koki, että opiskelijaelämässä käytetään alkoholia erittäin runsaasti tai runsaasti. Vastanneista 42 % koki, että alkoholia käytetään myös opiskelijatapahtumissa aivan liian paljon tai liian paljon. Yli puolet (56 %) kyselyyn vastanneista oli sitä mieltä, että opiskelijatapahtumissa alkoholia käytetään sopivasti.

Opiskelijat toivat esille huolta siitä, että runsas alkoholinkäyttö rajoittaa toisiin tutustumista ja erottaa alkoholia käyttävät opiskelijat niistä, jotka eivät käytä alkoholia tai käyttävät sitä kohtuudella. Opiskelijat olivat huolissaan, että alkoholittomuus leimaa opiskelijan tavalla tai toisella erilaiseksi kuin muut opiskelijat. Vas-

taajien kokemus oli, että opiskelijaelämään liittyvä kulttuuri kannustaa juomiseen, ja alkoholinkäyttöön liittyy sosiaalista painetta. Alkoholien suhde opiskelijaelämään tuli monelle yllätyksenä. Enemmän kuin puolet (57 %) Nyytin kyselyyn vastanneista toivoi lisää alkoholittomia opiskelijatapahtumia.

Enemmistö (78 %) kyselyyn vastanneista ei ollut saanut tietoa Nyytin toiminnasta ja palveluista opintojensa alkuvaiheessa. Parhaiten tietoa saatiin Nyytin HaliCardista, alkuinfopaketista, internetistä ja Nyytin esitteestä. Nyytin palvelut tuntuivat opiskelijoiden mielestä tarpeellisilta. Lisäksi järjestön olemassaolo loi turvallisuuden tunnetta.

Lähteet

Kunttu, K. & Huttunen, T. 2009. Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimus 2008. Helsinki: Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön tutkimuksia 45.

Nyyti ry 2012. "Vastuu ja vapaus kulkevat käsi kädessä" – Raportti kyselystä uusille opiskelijoille.

Opetushallitus 2013. Hakeneet korkeakoulusektoreittain. <http://www.koulutusnetti.fi/files/yliopistot_ja_ammattikorkeakoulut.pdf>

[luettu 6.11.2013]

Raisamo, S., Pere, L., Lindfors, P., Tiirikainen, M. & Rimpelä, A. Nuorten terveystapatutkimus 2011. Nuorten tupakkatuotteiden ja päihteiden käyttö 1977–2011.